

Чумак О.В. Методи бізнес аналізу в управлінні виробництвом та постачанням товарів та послуг / Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасні концепції розвитку [Електронний ресурс]: Зб. матеріалів VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених; 11 травня 2023 р. – К.: КНЕУ, 2023. – 172-174

УДК 658.56:005.52

Чумак О.В.,

*студентка ННІ БіЕМ, 3 курсу, спец. 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Сумський державний університет,
Науковий керівник — Плікус І. Й.— к.е.н.,
доцент кафедри фінансових технологій і підприємництва*

МЕТОДИ БІЗНЕС-АНАЛІЗУ В УПРАВЛІННІ ВИРОБНИЦТВОМ ТА ПОСТАЧАННЯМ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ

В сучасних умовах бізнес-аналіз є необхідним елементом успішного управління виробництвом та постачанням товарів та послуг. Використання методів бізнес-аналізу дозволяє підвищити ефективність виробництва, зменшити витрати на нього, виявити сильні та слабкі сторони бізнесу та можливість впливу конкурентів.

Один з ключових етапів у виробництві є аналіз ринку та конкурентів. Використання даних про попит та прогнозування змін на ринку дозволяє зменшити ризики та підвищити прибутковість бізнесу. Для виявлення сильних та слабких сторін бізнесу використовуються різноманітні інструменти бізнес-аналізу, такі як SWOT-аналіз, аналіз 5 сил Портера, аналіз структури вартості та інші. Використання цих методів дозволяє керівництву бізнесу виявити можливості для зростання та покращення роботи компанії. [1]

Інформаційні технології такі як ERP та CRM допомагають автоматизувати процеси виробництва та постачання товарів, а також збільшують точність аналізу та прийняття рішень. Дані, які отримуються з цих систем, дозволяють керівництву бізнесу бачити повну картину щодо виробництва, постачання та послуг та забезпечують можливість аналізувати та контролювати ефективність роботи всіх гілок бізнесу. [2]

Пристаючи до проведення бізнес-аналізу, слід звернути увагу на джерела даних, які будуть використовуватися в процесі аналізу. Це можуть бути як внутрішні дані підприємства, так і зовнішні дані, зокрема ринкова інформація, інформація про конкурентів, інформація про законодавство тощо. Для збору даних використовують різноманітні джерела, такі як опитування, інтерв'ю, аналіз звітності та інше.

Одним із важливих етапів бізнес-аналізу є визначення ключових показників ефективності (КРІ), які дозволяють оцінювати результати роботи підприємства. КРІ повинні бути зв'язані зі стратегією розвитку підприємства та дозволяти визначити, наскільки успішно досягаються поставлені цілі. Для різних видів діяльності можуть бути визначені різні КРІ, проте важливо, щоб вони були конкретними, вимірювальними, досяжними та мали чітку зв'язаність зі стратегією підприємства. Після визначення КРІ проводиться аналіз даних та визначення тих факторів, які мають найбільший вплив на досягнення цих

показників. На основі цього аналізу розробляються рекомендації щодо покращення ефективності діяльності підприємства. [1]

Крім того, використання методів бізнес-аналізу може допомогти виявити потенційні проблемні зони в виробничому процесі та постачальній ланці. Наприклад, аналіз даних може виявити надмірні запаси, затримки в поставках або проблеми з якістю товарів. Це дає можливість швидко вжити заходів для вирішення проблем, зменшити витрати та підвищити рівень задоволення клієнтів. [2]

Розробка бізнес-моделі є важливим методом у бізнес-аналізі. Бізнес-модель описує, як підприємство генерує прибуток, збирає ресурси та взаємодіє з клієнтами та іншими зацікавленими сторонами. Розробка бізнес-моделі дозволяє виявити сильні та слабкі сторони діяльності підприємства та виробити стратегію, яка дозволить підвищити його ефективність. [3]

Іншим важливим методом бізнес-аналізу є аналіз ризиків. Аналіз ризиків дозволяє виявити потенційні загрози діяльності підприємства та вжити заходів для їх запобігання або зменшення впливу. Це особливо важливо в умовах невизначеності та змін, коли підприємство повинно швидко реагувати на зміни в ринкових умовах та конкуренції. [3,4]

Останнім часом велику популярність набуває методологія Lean Six Sigma, яка поєднує в собі принципи Lean Manufacturing та Six Sigma. Lean Manufacturing спрямований на зменшення витрат та підвищення продуктивності, а Six Sigma на зниження відхилень від норми та покращення якості продукції.

Також важливо зазначити, що для успішного використання методів бізнес-аналізу необхідно мати належні знання та навички в галузі статистики та математичного моделювання. Використання програмних засобів для обробки та аналізу даних, таких як Excel, R, Python та інші, також може значно спростити процес аналізу та забезпечити більш точні результати. [4]

Узагальнюючи, методи бізнес-аналізу є важливим інструментом для підтримки прийняття управлінських рішень в галузі виробництва та постачання товарів та послуг. Їх використання дозволяє ефективно визначити потреби ринку, розробити стратегії збуту та маркетингу, підвищити ефективність виробництва та оптимізувати ланцюг постачання. Проте, для успішного використання методів бізнес-аналізу необхідно мати належні знання та навички в галузі статистики та математичного моделювання та використовувати програмні засоби для обробки та аналізу даних.

Список використаних джерел

1. Бізнес-аналіз в управлінні підприємствами: теорія та практика / за ред. В.М. Худоби. - Київ: НМЕЦ «Інститут модернізації змісту освіти», 2019, 256 с.
2. Марченко О. Інструменти бізнес-аналізу: проблеми визначення, класифікації та застосування. *Наукові записки*. Серія: Проблеми методології та теорії бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2019, Т. 28, Вип. 3, 191-203.
3. Мельничук Н. Методи бізнес-аналізу в управлінні виробництвом та постачанням товарів та послуг. *Економічні науки*. 2020, № 1 (33), 80-85.
4. Сафіуллін Р. Методи бізнес-аналізу в управлінні виробничою діяльністю підприємства. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету*. Серія: Економічні науки. 2019, Вип. 1, 145-149.